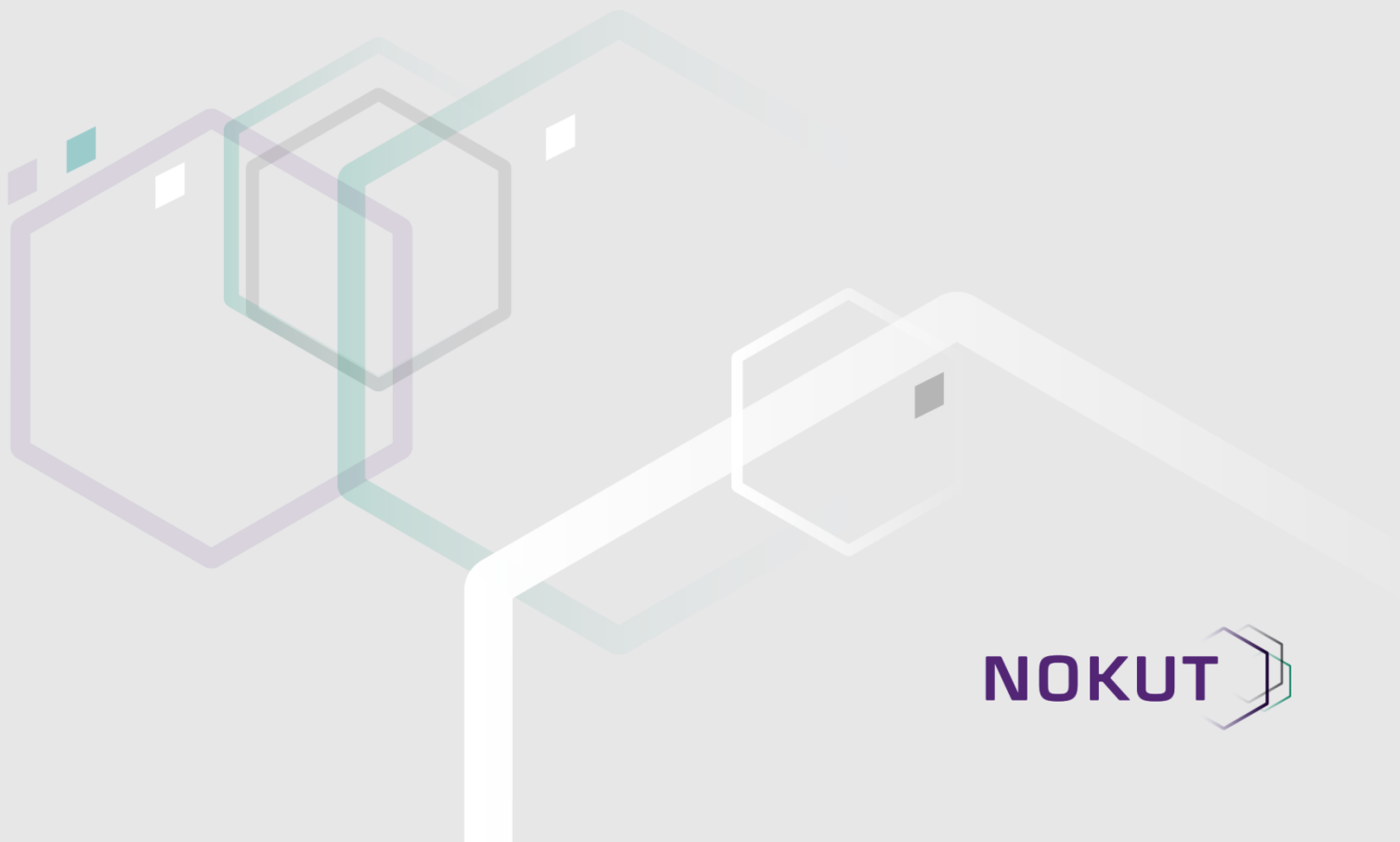

NOKUTs tilsynsrapporter

Bygg- og anleggsteknikk

Fagskolen Innlandet

Oktober 2018

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagområder. NOKUT kan gi en tilbyder fullmakt til selv å opprette utdanningstilbud innenfor et begrenset fagområde. For å få denne fullmakten må fagområdet være godkjent, og tilbydere må oppfylle flere betingelser.

Tilbyder/Utdanningssted:	Fagskolen Innlandet
Fagområdets navn:	Bygg- og anleggsteknikk
Sakkyndige:	Elin Stubhaug (leder), Sander Bjerkevoll, Svein Magnus Sletvold og Paul Ragnar Svennevig
Dato for vedtak:	25.10.2018
NOKUTs saksnummer	17/01197

Forord

Fagskoler som oppfyller bestemte vilkår, kan søke akkreditering for et fagområde, og slik få fullmakt til selv å opprette fagskoleutdanninger innen dette fagområdet jf. § 5 i lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven). Akkreditering for fagområde foretas av NOKUT etter § 5-2 i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften) og forskrift om tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning (fagskoletilsynsforskriften) kapittel 4.

Søknaden er vurdert opp mot gjeldende lov og forskrift på søknadstidspunktet, 31. oktober 2017. Den 1. juli 2018 trådte imidlertid den nye lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) i kraft, og uttrykket «godkjenning» ble erstattet av «akkreditering». De materielle og prosessuelle reglene for godkjenning/akkreditering for fagområde finner vi i studiekvalitetsforskriften og fagskoletilsynsforskriften^[1]. Vurderingen av søknaden er tett knyttet til forskriftsformuleringene, og derfor benytter vi uttrykket «godkjenning» i tilsynsrapporten. I vedtak bruker vi imidlertid uttrykket «akkreditering», ettersom vedtaket er knyttet opp mot lovhjemmelen, som går foran forskriftsteksten.

Herved fremlegges rapport om akkreditering for fagområdet bygg- og anleggsteknikk fra Fagskolen Innlandet. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra Fagskolen Innlandet til søknadsfristen 1. november 2017. Denne rapporten består av rapporten som ble sendt Fagskolen Innlandet etter at søknaden var vurdert av NOKUT og de sakkyndige, fagskolens tilsvaret til vurderingen og den sakkyndige vurderingen av tilsvaret.

NOKUTs konklusjon er at Fagskolen Innlandets søknad på en tilfredsstillende måte oppfyller kravene i fagskoleloven, fagskoletilsynsforskriften og forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning.

Oslo oktober 2018

Terje Mørland

direktør

---

^[1] Forskrifter gitt med hjemmel i lov 20. juni 2003 nr. 56 om fagskoleutdanning skal gjelde frem til 31. desember 2019, eller til forskriften blir opphevet, jf. fagskoleloven § 44.

Innhold

1	Rapport til Fagskolen Innlandet etter vurdering av søknad	1
1.1	Informasjon om fagskolen og vurderingsprosessen	1
1.2	Krav for å kunne søke fagområdegodkjenning.....	3
1.3	Krav til fagområdegodkjenning: Institusjonsnivå	7
1.4	Krav til fagområdegodkjenning: Fagområdet, fagmiljø og yrkesfeltet	20
1.5	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	26
2	Tilsvaarsrunde.....	27
2.1	Søkers tilbakemelding	27
2.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	30
2.3	Konklusjon etter sakkyndig tilleggsvurdering og endelige konklusjon	31
3	Vedtak	31
4	Vedlegg.....	32
4.1	Dokumentasjon.....	32
4.2	Sakkyndig komité	33
4.3	Saksgangen i søknadsbehandling	34

1 Rapport til Fagskolen Innlandet etter vurdering av søknad

1.1 Informasjon om fagskolen og vurderingsprosessen

Fagskolen Innlandet søkte NOKUT 30. oktober 2017 om godkjenning av fagområdet *bygg- og anleggsteknikk*. Søknaden gjelder fullmakt til å opprette både stedbaserte og nettbaserte fagskoleutdanninger. Søknaden gjelder også fullmakt til å opprette utdanninger på nye studiesteder.

1.1.1 Fagskolen

Fagskolen Innlandet har eksistert siden opprettelsen av Gjøvik tekniske fagskole i 1968, og er en fylkeskommunal fagskole. Fagskolen fikk sin første fagskoleutdanning *helse, aldring og aktiv omsorg* godkjent av NOKUT 9. september 2005, den gang med navnet *eldreomsorg* og med Gjøvik tekniske fagskole som tilbyders navn.

På søknadstidspunktet har Fagskolen Innlandet i overkant av 40 godkjente fagskoleutdanninger innen følgende fagfelt:

- bygg og anlegg
- elektro
- logistikk
- TIP
- datateknikk
- helse
- landbruk
- administrasjon

I 2018 har Fagskolen Innlandet ifølge søknaden totalt 1113 fagskolestudenter, hvorav 430 er innen fagområdet *bygg- og anleggsteknikk*.

Daværende Fagskolen i Gjøvik fikk godkjent sine første utdanningstilbud innenfor *bygg- og anleggsteknikk* i 2006, og har godkjenning for å tilby utdanningene:

- anlegg sted/nett – godkjent 2006 som 2 år heltid og 4-årig deltid nettstøttet
- bygg sted/nett – godkjent 2006 som 2 år heltid og 4-årig deltid nettstøttet
- bygg/fordypning treteknikk sted – godkjent 2006 som heltid ved Stiftelsen Norges byggscole som ble overført til Fagskolen i Gjøvik 2013
- bygningsvern deltid og nett – godkjent som 2 år heltid og individuelt tilpasset deltid
- bygningsvern – Røros – godkjent 2014 som 30 studiepoeng heltid
- BIM-konstruksjon sted/nett – godkjent 2017
- forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) (1 og 2 årig) sted/nett– godkjent som stedbasert heltid og 4-årig fjernundervisning
- KEM klima, energi og miljø – godkjent 2008 som 4-årig nettstøttet deltid
- KEM klima, energi og miljø – godkjent 2006 heltid

1.1.2 Vurderingsprosessen

Det ble 13. april 2018 oppnevnt en sakkyndig komité for å vurdere søknaden. Komiteen hadde oppstartsmøte 24. april 2018. Etter møtet ba komiteen om noe supplerende dokumentasjon fra Fagskolen Innlandet, og mottok denne 11. mai 2018.

24. og 25. mai 2018 besøkte komiteen og NOKUTs saksbehandlere studiestedet Gjøvik.

Grunnlaget for denne rapporten er søknaden med vedlegg, supplerende dokumentasjon og informasjon komiteen har fått under institusjonsbesøket.

1.2 **Krav for å kunne søke fagområdegodkjenning**

Kunnskapsdepartementet og NOKUT har formulert krav som må være oppfylt for at en fagskole skal kunne søke om godkjenning av fagområde. KDs krav gjelder godkjent system for kvalitetssikring, uteksaminerte studenter og deltakelse i garanti- eller forsikringsordning. NOKUT krever at en fagskole som søker om godkjenning av fagområde må oppfylle de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning.

1.2.1 **Grunnleggende forutsetninger**

Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 (1): Tilbyder som søker om godkjenning av fagområde må oppfylle de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning, jf. § 3-1

Merknad til fagskoletilsynsforskriften § 4-1: Bestemmelsen gjelder forutsetninger både for å søke om godkjenning av fagområde, jf. §§ 4-1 (1) og (2), og for å få godkjenning av fagområde, jf. § 4-1 (3)

Fagskoletilsynsforskriften:

§ 3-1 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning

§ 3-1 (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:

- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.
- b) System for kvalitetssikring
- c) Organisasjon og ledelse. Det er tilbyders styre som er ansvarlig for utdanningen.
- d) Studentenes læringsmiljø og rettigheter.
- e) Vitnemål.
- f) Reglement. Reglementet skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.¹
- g) Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling. Minst én student skal være medlem i klageinstansen.

§ 3-1 (2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

§ 3-1 (3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstillere kravene i disse.

§ 3-1 (4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

§ 3-1 (5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

§ 3-1 (6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500-1800 timer per år.

Beskrivelse og vurdering

Grunnlag for opptak

Det fremgår av søknaden og vedlagte studieplaner at utdanningene innenfor fagområdet bygger på fullført og bestått videregående opplæring med relevant fagbrev/svennebrev fra utdanningsprogram bygg- og anleggsteknikk eller realkompetanse. Realkompetansevurderingen baseres på gjeldende utdanningsprogram i videregående opplæring for utdanningen. Dette tilfredsstiller kravet til opptak i fagskoletilsynsforskriften § 3-1 (1) a).

¹ Enn så lenge står det «reglement» i fagskoletilsynsforskriften, men dette er endret til krav om «forskrift» i fagskoleloven (med endringer som trådte i kraft 1. juli 2016).

System for kvalitetssikring

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 25. juni 2010. Fagskolen Innlandet hadde dermed ved søknadstidspunktet et godkjent system for kvalitetssikring, slik at forutsetningen for å kunne søke fagområdegodkjenning er oppfylt. For institusjoner med godkjent fagområde er det tilleggskrav til kvalitetssystemet som er vurdert i kapitlet *Fungerende system for kvalitetssikring* (s. 16). Her blir det også gjort en vurdering av hvordan systemet fungerer i praksis.

Organisasjon og ledelse

NOKUT har tidligere funnet styringsordningen tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 11/75.

Styrets sammensetning oppfylder lovens krav, og det fremgår hvordan representanter for studentene og ansatte velges og hvilke rettigheter representantene har (møte-, forslags- og talerett).

Styrets ansvar for fagskoleutdanningen fremgår klart av styrevedtektene, og de dekker de forhold styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven.

Studentenes læringsmiljø og rettigheter

Studentenes læringsmiljø og rettigheter er vurdert i kapittel 1.3.4 under *Studieadministrative tjenester* (s. 9) og *Studentvelferd* (s. 10).

Vitnemål

Fagskolens mal for vitnemål inneholder all nødvendig informasjon. Vitnemålet tilfredsstiller kravene i fagskoleloven med forskrifter.

Reglement og forskrift

Fagskolen Innlandet har publisert forskrift om opptak og eksamen på Norsk Lovtidend (Lovdata), og den trådte i kraft 1. august 2017. NOKUT har tidligere påpekt noen forhold i fagskolens utkast til forskrift som måtte endres før den ble gjeldende. Disse forholdene er rettet opp i den publiserte forskriften. Når det gjelder et punkt som angår å bestemme hvorvidt det er styret eller klagenemnda som skal behandle klager etter fagskoleloven § 7, står det i forskriften at

(4) Fagskolen eller klageinstansen kan bestemme at det skal foretas ny sensur eller holdes ny eksamen, prøve eller lignende hvis det er begått formelle feil som kan ha hatt betydning for én eller flere studenters prestasjon eller bedømmelse av denne.

(5) Styret er klageinstans for institusjonens vedtak etter paragrafen her.

Vi tolker det slik at *fagskolen* her ikke er det samme som *styret*, ettersom den instansen som fatter vedtaket ikke også kan behandle klager på det samme vedtaket. Vi mener imidlertid at Fagskolen Innlandet bør vurdere å tydeliggjøre hvem ved fagskolen som kan bestemme om ny sensur eller ny eksamen skal foretas hvis det er begått formelle feil ved gjennomføringen av eksamen.

Fagskolens forskrift tilfredsstiller kravene i fagskoleloven og tilhørende forskrifter.

Klagebehandling

I fagskoleloven § 13 stilles det krav om at det skal opprettes en lokal klagenemnd.

Vi finner at klagenemndens sammensetning oppfylder kravene i fagskoleloven. Det er tydelig hvilke saker som behandles av styret og av klagenemnden. Vi finner at fordelingen av saker er i tråd med fagskolelovens krav.

Samarbeid med yrkesfeltet

Samarbeidet med yrkesfeltet er vurdert i kapittel 1.4.3 *Samarbeid med yrkesfeltet* (s. 24).

Nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

Ingen av de godkjente utdanningene innenfor fagområdet reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler. Kravet er ikke relevant for denne søknaden.

Praksisavtaler

Ingen av de godkjente utdanningene innenfor fagområdet har praksis. Kravet er ikke relevant for denne søknaden.

Fagskolepoeng og arbeidsmengde

Det fremgår av søknaden at utdanningene innenfor fagområdet har et omfang på 60 og 120 fagskolepoeng. Den stipulerte arbeidsmengden er mellom 1500 og 1800 timer per år. Dette er i henhold til krav til fagskolepoeng og arbeidsmengde i § 3-1 (5) og § 3-1 (6) i fagskoletilsynsforskriften.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør vurdere å tydeliggjøre hvem ved fagskolen som kan bestemme om ny sensur eller ny eksamen skal foretas hvis det er begått formelle feil ved gjennomføringen av eksamen.

1.2.2 Registrering i Enhetsregisteret

Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 (2): Tilbyder som søker om godkjenning av fagområde må være registrert i Enhetsregisteret.

Beskrivelse og vurdering

Fagskolen er registrert i Enhetsregisteret med organisasjonsnummer 974 597 306.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

1.2.3 Uteksaminerte kandidater

Studiekvalitetsforskriften § 5-1 (2) a): Tilbyderen må ha uteksaminert kandidater i minst én godkjent fagskoleutdanning i minst to år.

Beskrivelse og vurdering

Fagskolen har uteksaminert kandidater i flere godkjente fagskoleutdanninger i over to år. I 2017, 2016 og 2015 uteksaminerte Fagskolen Innlandet henholdsvis 860, 659 og 644 fagskolekandidater. Dette tilfredsstillende kravet i studiekvalitetsforskriften § 5-1 (2) a).

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

1.2.4 Garanti- og forsikringsordninger

Studiekvalitetsforskriften § 5-2 (2) c): Tilbyderen må dokumentere deltakelse i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter erstatning dersom tilbyder frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning, hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan.

Beskrivelse og vurdering

Fagskolen skriver i søknaden at *Oppland Fylkeskommune som eier og driftsansvarlig for Fagskolen Innlandet, er å anse som selvassurandør i en situasjon hvor studenter kan ha et pengekrav på skolen, og at Fylkeskommunen garanterer for øvrig at studenter skal kunne fullføre påbegynte studier under normale betingelser.* Det er vedlagt en erklæring fra Fylkesskolesjefen i Oppland Fylkeskommune og en samarbeidsavtale mellom fagskoler. I den førstnevnte erklæringen står det at Oppland Fylkeskommune garanterer for at oppstartede utdanninger gjennomføres i sin helhet, slik at studentene vil oppnå påbegynt grad. Ordningen er begrenset til normert tid for den aktuelle utdanningen. Den nevnte samarbeidsavtalen gjelder fem fagskoler i tillegg til Fagskolen Innlandet, omtalt som *fagskolene i Østlandssamarbeidet.* Fagskolene har inngått avtale om å *overta studenter fra den av fagskolene som frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning, hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan.* Studentene vil bli tilbudt studieplass på en, eller flere av de resterende fem fagskolene i Østlandssamarbeidet, under forutsetning av at den forespurte fagskolen har et tilsvarende studieløp som fører frem til fullført utdannelse, og at det er tilgjengelige studieplasser.

Vi vurderer at ordningen på en svært tilfredsstillende måte sikrer studenter erstatning dersom fagskolen frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning, hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

1.3 Krav til fagområdegodkjenning: Institusjonsnivå

1.3.1 Primærvirksomhet

Studiekvalitetsforskriften § 5-2 (3) a): Tilbyders primærvirksomhet skal være utdanning.

Fagskoletilsynsforskriften § 4-3 (1): Tilbyders primærvirksomhet skal være tydelig avgrenset fra annen virksomhet.

Beskrivelse og vurdering

Fagskolen Innlandet har som eneste formål å drive fagskole. I styrevedtektene er formålet definert som *Fagskolen Innlandet skal tilby tidsaktuell utdanning til utdanningssøkende, og tilstrebe å bli den foretrukne leverandør av fagskoleutdanning for næringslivet.*

Komiteens vurdering er at det er ingen tvil om at primærvirksomheten er utdanning. Fagskolen har ingen annen virksomhet enn utdanning.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

1.3.2 Jevnlig opptak av studenter og tilfredsstillende gjennomstrømning

Fagskoletilsynsforskriften § 4-3 (2): Tilbyder skal ha jevnlig opptak av studenter og en tilfredsstillende gjennomstrømning.

Beskrivelse og vurdering

Oversikt over opptakstall viser at opptaket av nye studenter har økt fra 306 i 2011 til 397 i 2016. Økningen kan til dels tilskrives etablering av fire nye utdanninger i 2015 som har opptak annen hvert år, men også en svak økning i de fleste andre utdanningene. For utdanningene innen fagområdet *bygg- og anleggsteknikk* har det vært en økning i opptakstallet.

Tabell 1. Antall søkere, studenter og uteksaminerte kandidater

	2015	2016	2017
Antall søkere	644	659	860
Totalt antall studenter	1036	1045	1113
<i>Hvorav nettstudenter</i>	<i>601</i>	<i>625</i>	<i>665</i>
Uteksaminerte kandidater	299	277	366
<i>Hvorav nettstudenter</i>	<i>133</i>	<i>100</i>	<i>180</i>

Kilde: Søknaden fra Fagskolen Innlandet

Tabellen viser at antall søkere og antall studenter ved Fagskolen Innlandet har økt fra 2015 til 2017. Rundt 60 prosent av studentene er nettstudenter. Godt over halvparten av de som uteksamineres var i 2015 og 2016 studenter på campus, mens det i 2017 var omtrent like mange nettstudenter som campusstudenter. I 2017 utgjør studentene innen *bygg- og anleggsteknikk* 430 av de 1113 studentene.

I søknaden blir det opplyst at fagskolen har en gjennomføringsgrad på 88 prosent for 2006. For studiene innen fagområdet *bygg- og anleggsteknikk* er gjennomsnittlig fullføring på normert tid de siste fem år på 82 prosent – for heltidsstudenter 85 prosent og nettstudenter 76 prosent.

Den sakkyndige komiteens vurdering er at det er godt dokumentert at fagskolen har jevnlig opptak til studiene innen fagområdet *bygg- og anleggsteknikk*, og at fagskolen også kan vise til en god gjennomstrømming.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

1.3.3 Strategi

Fagskoletilsynsforskriften § 4-3 (3): Tilbyders strategi for fagområdet skal gi grunnlag for stabil virksomhet i en femårsperiode.

Beskrivelse og vurdering

Fagskolen Innlandet har vedtatt en strategisk plan for 2017–2020 som fastsetter at fagskolen høsten 2017 skal søke NOKUT om godkjenning av fagområde.

Av dokumentet går det frem at Fagskolen Innlandet har som visjon å være Norges mest fremtidsrettede fagskole, og tilstreber å gi landets beste og bredeste videreutdanningstilbud på fagskolenivå innen teknikk, landbruk, helse samt økonomi og ledelse. Denne visjonen ble også uttalt på institusjonsbesøket. Ledelsen fremholdt muligheten for å kunne snu seg fort for å imøtekomme nye behov hos arbeidsgivere som viktigste motivasjon for søknaden om fagområdegodkjenning. Det betyr imidlertid ikke at fagskolen vil komme til å imøtekomme alle ønsker om nye studietilbud, og det ble fremholdt at styret alltid som ett av flere kriterier vil vurdere at tilbudet vil være bærekraftig i en femårsperiode.

Under institusjonsbesøket fikk komiteen inntrykk av at de komiteen hadde samtaler med kjente godt til strategien. Komiteen fikk også inntrykk av at fagområdet er i vekst, at det er interesse for de studietilbudene fagskolen nå tilbyr, og for å videreutvikle disse.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

1.3.4 Tilbyders organisering og infrastruktur

Fagskoletilsynsforskriften § 4-4 (1): Tilbyders organisering skal være tilpasset utdanningsvirksomheten.

Kravet er operasjonalisert i syv underpunkter i fagskoletilsynsforskriften: studieadministrative tjenester, studentvelferd, ressurser/fasiliteter (infrastruktur), rutiner for oppretting av utdanninger, rutiner for kompetanseutvikling, studentdemokrati samt fungerende system for kvalitetssikring.

Studieadministrative tjenester

Fagskoletilsynsforskriften § 4-4 (1): Tilbyder skal ha:

- a) Velfungerende studieadministrative tjenester og god informasjon til studentene.

Beskrivelse og vurdering

Fagskolen har rådgiver, helse­rådgiver og PP-rådgiver som hjelper med skrive- og leseproblematikk, testing, hjelp med digitale verktøy og individuell studierådgivning. Det er også bibliotek som er åpent hver dag, servicetorg og IKT-tjenester.

Informasjon til studentene gis på skolens hjemmeside og på Fronter. Studentene får ved semesterstart også utdelt en informasjonshåndbok som blant annet inneholder opplegg for første skoleuke, skolerute, hva studentene kan få hjelp til (studentservice), rådgivertjenesten, studentrådet, bibliotek, skjema for studentsamtale med kontaktlærer og oversikt over viktige dokumenter og bestemmelser som forskrift, studiekontrakt, strategisk plan, studieplan og kvalitetssystem.

Komiteen fikk inntrykk av at de studieadministrative tjenestene fungerer godt for alle studentene, og at nettstudenter får tilgang til de samme tjenestene som fulltidsstudentene. Nettstudentene er garantert tilbakemelding innen 48 timer etter en henvendelse, og det skal gis midlertidig svar dersom det ikke er mulig å gi et tilfredsstillende svar innen denne fristen.

Det fremkom under intervjuene at studentene ikke alltid fant de oppdaterte versjonene av dokumenter i kvalitetssystemet på læringsplattformen Fronter, men at fagskolen har planer om å gå over til nytt dokumentasjonshåndteringssystem som blant annet vil gjøre det lettere å håndtere versjonskontroll.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Studentvelferd

Fagskoletilsynsforskriften § 4-4 (1): Tilbyder skal ha:

- b) Studentvelferd som er tilpasset studentene og utdanningsvirksomheten.

Beskrivelse og vurdering

Studentene ved Fagskolen Innlandet er medlem av Studentsamskipnaden i Trondheim, Gjøvik og Ålesund (SIT), og har tilgang til alle velferdsordningene samskipnaden tilbyr.

Det informeres om samskipnadens tilbud ved skolestart. Under institusjonsbesøket kom det frem at studentene hadde lite kjennskap til samskipnadens tjenester utover kantine og bokhandel. Det er ikke skrevet noe om disse tilbudene i informasjonshåndboken.

Det ble nevnt at tilbudet om barnehage var viktig for fagskolestudentene. Studentene ved fagskolen er gjennomgående eldre enn studentene ved NTNU, og ettersom yngre studenter prioriteres kan fagskolestudentene havne bak i boligkøen. Det er heller ikke noe tilbud om overnatting for nettstudenter, slik at de er avhengige av hotell når de er på samlinger. En ordning med å reservere noen boliger til nettstudenter vil kunne innebære at boliger blir stående ledige, slik at samskipnaden ikke får inntekter for disse i de periodene de står tomme. Dette hadde vært tematisert i styret og i dialogen med samskipnaden uten at det er funnet løsninger på tomgangsproblematikken. Komiteen mener fagskolen bør styrke informasjonen om samskipnadens velferdstilbud, og fortsette dialogen med samskipnaden om tilbud om boliger for nettstudenter under samlinger.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør

- styrke informasjonen om samskipnadens velferdstilbud
- fortsette dialogen med samskipnaden om tilbud om boliger for nettstudenter under samlinger

Ressurser og fasiliteter (infrastruktur)

Fagskoletilsynsforskriften § 4-4 (1): Tilbyder skal ha:

- c) Ressurser og fasiliteter i form av lokaler, utstyr og informasjonstjenester som er tilpasset utdanningsvirksomheten og som utgjør et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Beskrivelse og vurdering

I søknaden skriver Fagskolen Innlandet at lokalene er gode. Det er oppgitt at klasserommene er godt utstyrt med tekniske hjelpemidler, og at de fyller generelle krav til areal, pedagogisk utstyr og nettilgang. Det er grupperom og laboratorier. Videre er det tilgjengelig IKT-støtte og tilgang til en rekke dataprogrammer. Ved institusjonsbesøket kom det frem at både ansatte og studenter var godt fornøyde med lokaler og utstyr. Komiteen fikk en omvisning i lokalene under institusjonsbesøket, og disse fremsto for komiteen som hensiktsmessige for fagskoleutdanning innen bygg- og

anleggsteknikk. De fleste rommene var i bruk av studenter og/eller lærere, og det fremkom at det ikke er mulig å få til en vekst i antall studenter og lærere i Gjøvik uten å utvide arealene.

Det fremgår av dokumentasjon at fagskolens lokaler er åpne for studenter fra kl. 07:30 til 21:00, men det ble opplyst under institusjonsbesøket at studentene nå kan bruke lokalene frem til kl. 24:00.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Rutiner for oppretting og utvikling av utdanninger

Fagskoletilsynsforskriften § 4-4 (1): Tilbyder skal ha:

- d) tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye utdanninger og videre utvikling av etablerte utdanninger. Studenter skal delta i dette arbeidet.

Fagskoletilsynsforskriften § 5-1 (6): For tilbydere som søker godkjenning av fagområde, må systembeskrivelsen inneholde rutine for etablering av nye utdanninger, jf. § 4-4 d).

Beskrivelse og vurdering

Fagskolen Innlandet har siden 2012 hatt rutine for etablering av nye utdanninger som en del av sitt kvalitetssystem. Rutinen er revidert i forbindelse med søknaden om fagområdegodkjenning og heter nå *Rutine for etablering og utvikling av studietilbud under godkjent fagområde*. Som det fremgår av navnet skal rutinen beskrive både etablering av nye utdanninger og videreutvikling av allerede eksisterende utdanninger. I *Formål med rutinen* står det at utvikling her innebærer *vesentlig endring av eksisterende studium*.

Rutine for etablering av nye utdanninger

Første trinn i prosessen for å etablere en ny utdanning er vurdering av behov og faglig innhold. Det nedsettes en arbeidsgruppe bestående av avdelingsleder, faglærere, representanter fra yrkesfeltet og studenter. Gruppen skal vurdere finansiering av utvikling og oppstart, tilgang på kvalifiserte lærere, rekrutteringsgrunnlag av studenter og arbeidsmarked for nyutdannede.

Dernest vedtar styret hvorvidt det skal opprettes en ny utdanning (trinn 2). Det ble under institusjonsbesøket både fra ledelsen og styret understreket at det alltid var en grundig saksutredning ved vedtak om å sette i gang arbeidet med å utvikle nye utdanninger, og spesielt ble det fremholdt at styret aldri godtar nye utdanninger dersom det ikke er tilstrekkelig godtgjort at finansieringen av utdanningen er sikret.

Etter positivt styrevedtak opprettes det en arbeidsgruppe som skal utarbeide studieplan (trinn 3). Arbeidsgruppen består av avdelingsleder, en eller flere fagpersoner innen fordypningsområdet, representant fra yrkesfeltet og en student. Gruppens mandat er å utarbeide studieplan etter *fagskolelovens og forskriftens krav*.

Trinn 4 i rutinebeskrivelsen omhandler revisjon av studieplanen og premiss for etablering. Det fremgår at det skal etableres et revisjonsutvalg som foretar den avsluttende formelle pedagogiske og faglige godkjenningen av studieplanen. Videre fremgår det at utvalget skal settes sammen av fagskolens interne rådgiver i godkjenningssaker, KS-ansvarlig og to eksterne sakkyndige som oppnevnes fra sak

til sak. Koordinator for nettstudier skal delta i revisjonsutvalget ved godkjenning av etablering av nettbaserte utdanninger. Verken ledelsen, styret eller de interne medlemmene i revisjonsutvalget hadde klart for seg hvilket mandat revisjonsutvalget skulle ha utover det at utvalget skulle påse at alle trinn er gjennomført på en betryggende måte. Det var heller ikke klart hvilken kompetanse de eksterne medlemmene skulle bidra med i utvalget.

Trinn 5 i rutinen omhandler iverksetting. Etter at studietilbudet er godkjent av revisjonsutvalget, har rektor myndighet til å beslutte iverksetting av tilbudet.

Etter de sakkyndiges vurdering har fagskolen gode rutiner for etablering av nye studietilbud, men det er uklart hvilken rolle revisjonsutvalget skal ha. De to interne medlemmene i utvalget, som er fagskolens interne rådgiver i godkjenningssaker og KS-ansvarlig, synes å ha god kompetanse til å kunne kontrollere at alle fasene er gjennomført på en betryggende måte. Det er imidlertid uklart hvilken funksjon de to eksterne representantene skal ha. Under institusjonsbesøket fremkom det at disse – ettersom de skal bidra til systemkontroll – skal ha en annen type kompetanse enn de eksterne representantene som deltar i fase 1 og 3. Komiteen mener fagskolen må utarbeide et mandat for revisjonsutvalget.

Videre har komiteen merket seg at revisjonsutvalget ikke skal ha studentrepresentasjon. Under institusjonsbesøket fremkom det at både studenttillitsvalgte og ledelsen mente at studentene hadde god mulighet til å påvirke innhold og utforming av nye studietilbud gjennom trinn 1 og 3, og er enige om at det ikke er hensiktsmessig bruk av studentenes kompetanse å delta i revisjonsutvalget. Komiteen deler denne oppfatningen, og mener at kravet til at studenter skal delta i arbeidet med oppretting av nye utdanninger er oppfylt.

Rutine for videre utvikling av etablerte utdanninger

Rutine for etablering og utvikling av studietilbud under godkjent fagområde indikerer at revisjonsutvalget er tiltenkt en rolle i å utvikle eksisterende utdanningstilbud, men det er ikke beskrevet noen egen rutine for utvikling av studietilbud (behandling av *vesentlig endring*). Det kan synes som om *og utvikling av* bare er heftet på en rutine som gjelder for etablering av studier uten at innholdet i de ulike trinnene i prosedyren er justert i forhold til denne nye oppgaven.

Søknaden om fagområdegodkjenning er begrunnet i behovet for å kunne snu seg fort for å kunne tilby noe markedet etterspør. Det kan imidlertid være vel så aktuelt å gjøre endringer i en allerede etablert utdanning som å etablere en ny, slik at tydelige rutiner for vesentlige endringer er like viktig som rutiner for etablering av nye utdanninger. Komiteen mener fagskolen må beskrive tydeligere hvordan vesentlige endringer skal behandles.

En vesentlig endring i studieplanen kan kreve de samme utredninger som etablering av nye utdanninger, og momenter som inngår i fasene 1 og 3 i etablering av nye utdanninger vil også kunne være relevante når det skal gjøres vesentlige endringer. Det vil likevel sjelden være aktuelt å vurdere alle momentene som inngår i prosessen for etablering av nye studier når det skal gjøres vesentlige endringer i et allerede eksisterende studietilbud.

Det kan være relevant å ha ulike rutiner for ulike typer vesentlige endringer. For eksempel er det ikke sikkert det er hensiktsmessig å ha en like omfattende rutine for endringer som gjelder navn eller studiested, sammenlignet med endringer av undervisningsform (fra for eksempel stedbaset til

nettbasert). For en type vesentlig endringer er det utviklet en ny rutine *krav til infrastruktur ved etablering av studier utenfor campus*.

Behovet for å gjøre vesentlige endringer vil normalt bli avdekket i forbindelse med de årlige gjennomgangene av studieplanene som inngår i kvalitetssystemet (se *Fungerende system for kvalitetssikring*, s. 16), og der blant annet innspill fra yrkesfeltet ofte resulterer i mindre justeringer i studieplanen. Det vil være i de tilfeller det er behov for større endringer i studieplanen at *Rutine for etablering og utvikling av studietilbud under godkjent fagområde* kommer til anvendelse. Komiteen savner en lenke mellom den årlige utviklingen av studieplanen – der revisjonsutvalget ikke skal ha noen rolle – og prosedyren for utvikling som krever vesentlig endring. I denne forbindelse må det fremgå hvor i prosessen studentene involveres i arbeidet. Ettersom det vil finnes studenter med erfaringer fra utdanningen som skal endres vesentlig, vil det kunne være særlig relevant å inkludere studenter i rutinen for behandling av vesentlige endringer.

Vi antar at koordinatoren med nettpedagogisk kompetanse også deltar i revisjonsutvalget ved vurdering av vesentlige endringer av en stedbasert utdanning til nettbasert undervisningsform.

Komiteen anbefaler at rutinen tydeligere skiller mellom utvikling av studier i form av vesentlige endringer og etablering av nye studier.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen må

- utarbeide mandat for revisjonsutvalget
- beskrive behandling av vesentlige endringer, herunder studentenes deltakelse i dette arbeidet

De ansattes kompetanseutvikling

Fagskoletilsynsforskriften § 4-4 (1): Tilbyder skal ha:

- e) Rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling.

Beskrivelse og vurdering

Fagskolens rutine *kompetanse og utvikling* skal beskrive kompetanse, kompetanseheving og utvikling blant ansatte ved Fagskolen i Gjøvik. Dokumentet angir hvem som har ansvar for å kartlegge og utvikle kompetanse som utvikler læringsmiljøet og gir god læring både hos studenter og ansatte.

Rutinen *kartlegging av kompetanse* beskriver hvordan Fagskolen Innlandet kartlegger og utarbeider planer for kompetanseutvikling. Prosessen starter med et avdelingsmøte der avdelingsleder kartlegger hvilke behov den enkelte avdeling har. De som ønsker ny kompetanse må fylle ut et spørreskjema om kompetanseheving og lederteamet foretar en prioritering. På institusjonsbesøket kom det frem at de ansatte ofte deltar på kompetanseutviklingstiltak i form av kurs eller får mulighet til å delta i en formell utdanning, og at ønske fra den enkelte om kompetanseheving stort sett blir etterkommet. Fylkeskommunene har tildelt fagskolen midler til hospitering, slik at dette i fremtiden blir en kompetanseheving som de ansatte i større grad benytter seg av.

Utviklingsplan for nettstudier ved Fagskolen Innlandet inneholder tiltak for utvikling av lærernes nettpedagogisk kompetanse. Det legges blant annet opp til erfaringsutveksling og utvikling av best practice. Studentene er fornøyde med opplegget for nettstudier, med unntak av hvordan et avvik som skjedde i det som for deltidsstudenter er tredje studieåret ble fulgt opp (se *Fungerende system for kvalitetssikring*, s. 16).

Under institusjonsbesøket ble det fremholdt at den tette kontakten fagskolen har med bedrifter og bransjer gir viktige innspill til kompetansebehov. Både ledelsen og lærerne understreket at kompetanseutvikling alltid er tema på medarbeidersamtalen, og at det i den påfølgende medarbeidersamtalen er et tema hvorvidt avtalte tiltak er gjennomført. Ledelsen er aktive overfor medarbeidere som ikke selv har kommet med ønske om kompetanseutvikling, og foreslår aktuelle tiltak for at disse også får oppdatert sin kompetanse.

Komiteen fikk også inntrykk av det er god delingskultur ved fagskolen og godt arbeidsmiljø blant undervisningspersonalet. Evnen til å samarbeide og å lære av hverandre ble blant annet påpekt av nytilsatte lærere som opplevde god støtte fra kollegaer. Både ledelsen og ansatte viste til eksempler på at ansatte valgte å jobbe ved fagskolen selv om de hadde tilbud om stillinger med bedre lønnsbetingelser.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Studentdemokrati

Fagskoletilsynsforskriften § 4-4 (1): Tilbyder skal ha:

- f) Et fungerende studentdemokrati, og kunne vise til resultater av samarbeidet med studentene.

Beskrivelse og vurdering

Studentorganet og dets virksomhet

Fagskolen Innlandet har et studentråd som velges årlig, og det fremkommer i dokumentasjonen at det er månedlige møter mellom rektor og studentrådet, og at studentene deltar på teammøter med klasselærerne. Det fremkom under institusjonsbesøket at studentrådet består av medlemmer fra alle klasser, og at det velges et studentrådsstyre som har det daglige ansvaret for studentdemokratiet. Studentrådet møtes en gang i uken, og har kontortid to ganger i uken.

Komiteen har merket seg at søknaden inneholder lite om studentdemokratiet og stilte spørsmål ved om dette gjenspeilet liten aktivitet, men fikk under institusjonsbesøket inntrykk av at studentdemokratiet er velfungerende. Det ble imidlertid både fra studenter og ledelse gitt uttrykk for at det kan være sårbart – enten er medlemmene av studentrådet så ferske at de mangler innsikt i de ulike sakene som er på agendaen eller så er de på vei ut. Det kan representere utfordringer når det gjelder kontinuitet i arbeidet.

Nettstudentene deltok i liten grad i studentdemokratiet, og studentrådsstyret hadde mindre kontakt med disse enn med studentene på campus. Styret hadde vært involvert i en sak om mangelfull lærerdekning på samling for en nettstudentklasse (se *Fungerende system for kvalitetssikring*, s. 16).

Samarbeidet med studentene

Samarbeidet med studentene er dokumentert i referat fra møter med studentrådet. Det fremkom under institusjonsbesøket at de månedlige lunsjmøtene mellom studentrådet og rektor fungerer bra. Tillitsvalgte fra klassene deltar i teammøtene for sine fag på de delene av møtet som er relevant, og nettstudenter har mulighet til delta per telefon eller på Skype. Studentene fremholdt at de alltid ble hørt av ledelsen både på institusjonsnivå og i teamene.

Både ledelsen og studentene kunne vise til konkrete resultater av samarbeidet, for eksempel flytting av studiestart, karrieredag og alumniprojekt.

Medlemskap i Organisasjon for norske fagskolestudenter (ONF)

Studentorganet er medlemmer av ONF, men søker har ikke lagt ved dokumentasjon for dette. Det ble opplyst under institusjonsbesøket at medlemskapet dekkes gjennom semesteravgift til Studentsamskipnaden.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør sammen med studentrådet arbeide for å inkludere nettstudentene bedre i studentstyret og studentdemokratiet.

Fungerende system for kvalitetssikring

Fagskoletilsynsforskriften § 4-4 (1): Tilbyder skal ha:

- g) Et fungerende system for kvalitetssikring som har vært i bruk i minst ett år etter NOKUTs godkjenning av systemet.

Fagskoletilsynsforskriften § 5-1 Krav til system for kvalitetssikring:

- (1) Tilbyder skal ha en systembeskrivelse som består av de ulike elementene i kvalitetssikringssystemet og viser sammenhengen mellom disse. Beskrivelsen skal omfatte ansvarsforhold og rapporteringslinjer, og det skal fremgå hvordan informasjonen systemet fremskaffer blir brukt til å utvikle og forbedre utdanningene.
- (2) Tilbyder skal sette mål for kvaliteten i utdanningene. Kvantitativ informasjon skal indikere om målene er nådd.
- (3) Tilbyder skal innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningene fra:
- Studenter.
  - Undervisningspersonalet.
  - Sensorer.
  - Aktører i yrkesfeltet.
- (4) For hver utdanning skal tilbyder årlig gjennomgå utdanningskvaliteten basert på den informasjonen som fremkommer gjennom kvalitetssikringssystemet. Tilbyder skal også vurdere om utdanningene fyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning i lov og forskrifter.
- (5) Ledelsen skal årlig utarbeide en rapport til styret med en overordnet vurdering av utdanningskvaliteten i utdanningene.
- (6) For tilbydere som søker godkjenning av fagområde, må systembeskrivelsen inneholde rutine for etablering av nye utdanninger, jf. § 4-4 d).
- (7) Tilbyder som søker godkjenning av fagområde må kunne dokumentere jevnlig dialoger med samarbeidspartnere, jf. § 4-6, og vise hvordan informasjonen brukes i den årlige gjennomgangen av utdanningskvaliteten, jf. § 5-1(4).

Beskrivelse og vurdering

Ved å fremlegge årsrapporter for 2014–2016 har søker dokumentert at det godkjente systemet for kvalitetssikring minst har vært i bruk siden 2014. Dette tilfredsstiller kravet om at tilbyder skal ha et system for kvalitetssikring som har vært i bruk i minst ett år etter NOKUTs godkjenning av systemet. I forbindelse med fagområdegodkjenningen vurderer NOKUT om systemet er i tråd med krav i eksisterende fagskoletilsynsforskrift og om det fungerer i praksis.

Systembeskrivelse

Systembeskrivelsen omfatter innhold og ansvarsforhold i fagskolens kvalitetssystem. Et årshjul viser aktiviteter innen daglig drift, målinger og rapporteringer, og her inngår innsamling av informasjon, drøfting av resultatene og årsrapport til styret. Det er angitt ansvar knyttet til KS og andre oppgaver. Det fremgår ikke i beskrivelsen hvordan informasjonen systemet fremskaffer blir brukt til å utvikle og forbedre utdanningene.

I tillegg til systembeskrivelsen er det utviklet rutiner som inneholder beskrivelser av en rekke ulike administrative og faglige forhold. Komiteen kunne konstatere at det ikke alltid var den oppdaterte versjonen av dokumenter som var lagt ut i Fronter. Ledelsen mente at disse var et godt verktøy for fagskolen, og at problemer med å finne riktig versjon av rutinen ville løse seg når nytt

dokumenthåndteringssystem er på plass. Med den store mengden dokumenter som er knyttet til kvalitetssikringssystemet, er det etter komiteens mening viktig å finne løsninger på versjonshåndtering av disse.

Det fremgår av beskrivelsen at avvikshåndtering skal være en naturlig del av kvalitetssikringen. Styreleder var opptatt av at dette skulle iverksettes, men studentene kjente ikke til et slikt system. Av søknaden fremgår det at avviksmeldinger blir drøftet i ledermøte som iverksetter tiltak for å lukke avviket. Det fremgikk under institusjonsbesøket at det er ingen systematisk logging av avvik og avvikshåndteringen.

Komiteen fikk inntrykk av at saker som studentene melder fra om i forbindelse med teammøter og i møter med rektor blir godt ivaretatt, men at det kan være vanskelig å ta opp saker som ikke kan løses i disse foraene og som kan kreve oppfølging i linjen. Det er heller ikke alltid at det er godt dokumentert hvordan et avvik blir fulgt opp og lukket. Et eksempel på en slik sak var et tilfelle der en nettstudentklasse opplevde at de på flere samlinger ikke fikk den undervisningen de skulle ha fordi en faglærer hadde sluttet. Det ble sendt skriftlig klage og tatt opp gjennom studentrådet. Fra studentenes ståsted ble denne saken ikke håndtert godt nok fra institusjonens side. Det ble for øvrig også fremholdt at nettstudentene ellers har vært svært fornøyde med nettstudiene. Ledelsen fremholdt at de hadde gode ordninger for at ansatte stiller opp for hverandre når noen sluttet eller av andre grunner ikke kunne møte opp på en samling. Undervisning av nettstudenter på samlinger har alltid førsteprioritet, og det hadde aldri skjedd at fagskolen måtte avlyse en samling.

Mål for kvaliteten

I systembeskrivelsen er det satt kritiske verdier for frafall som er 15 prosent for heltid og 20 prosent for deltid- og nettstudier samt for stryk som er 10 prosent.

Tilbakemeldinger om kvaliteten

Rapportene viser at det innhentes tilbakemeldinger fra studenter, undervisningspersonell, sensorer og eksterne interessenter.

Årsrapporter

Årsrapportene gir detaljert informasjon om alt som er kommet frem i tilbakemeldinger fra enkeltstudenter, lærere og eksterne interessenter. Rapportene inneholder tabellvedlegg der det blant annet fremkommer at tiltak er påkrevd for bygg/anlegg nett/deltid ettersom frafall avviker fra de måltallene som er satt. Dette er ikke omtalt i *oppsummering/behov for utviklingsarbeid*.

Dialog med samarbeidspartnere og vurdering av utdanningskvaliteten

I systembeskrivelsen står det blant annet at mål for samarbeid med eksterne parter er å *sikre nærhet mellom studietilbud og arbeidslivets behov for kortere høyere utdanninger, og sikre erfaringsutveksling, slik at studiene opprettholder sin praksisnære tilnærming*. Det fremgår at avdelingsleder er ansvarlig for samarbeid med arbeidslivet og oppfølging av fagråd.

Det skal være arbeidstakere og arbeidsgivere representert i fagråd som møtes 1–2 ganger i året. Fagrådet skal bidra til å fange opp endringer og utfordringer innen fagområdet og spille disse inn til skolen, komme med forslag til etablering av nye studier, gi råd om hvilke temaer som skal prioriteres innenfor de ulike modulene i studieplanen.

I årshjulet er det lagt inn et punkt i februar/mars – i forkant av årsrapporten – om evaluering fra arbeidslivet om utdanningens yrkesrelevans. Det fremkom under institusjonsbesøket at tilbakemeldingene som ble gitt alltid ble tatt videre i arbeidet med studieplanene.

I kvalitetssystembeskrivelsen står det at ledelsens årlige gjennomgang i forbindelse med at årsrapporten legges frem for styret danner grunnlag for nødvendige justeringer av studieplaner og andre tiltak for å bedre utdanningskvaliteten. Det fremkommer ikke av beskrivelsen hvordan fagskolen konkret jobber for jevnlig å sikre at kravene i § 5-1 (4) om at den årlige gjennomgangen skal omfatte en vurdering av om kravene i fagskoletilsynsforskriften er oppfylt. I merknad til paragrafen står det at denne gjennomgangen danner grunnlag for eventuell justering av studieplaner og andre tiltak for å bedre utdanningskvaliteten. Det ble under institusjonsbesøket tydelig at dette er noe avdelingsleder for administrative tjenester som også er medlem av revisjonsutvalget har – og fortsatt skal ha – ansvaret for. Vedkommende hadde ansvar for at det føres endringslogger knyttet til studieplanen slik at revideringer av denne tar hensyn til endringer i regelverk.

På institusjonsbesøket kom det frem at fagskolen har gode rutiner for å endre studieplanene. Fagrådene gir innspill til endringer. Fagskolen var opptatt av at tilbudene skulle være innenfor det som er skissert i nasjonale planer slik at en utdanning ved Fagskolen Innlandet i hovedsak gir samme kompetanse som tilsvarende utdanninger ved andre fagskoler. Det var likevel rom for justeringer og endringer i fordelingen mellom de ulike tema det undervises i. Som omtalt under *Rutiner for oppretting og utvikling av utdanninger* (s. 11) er det ingen tydelig kobling til rutinene for videreutvikling av studier som innebærer vesentlige endringer. En rutinebeskrivelse for arbeidet med årlig utvikling av studieplanene kan være et godt grunnlag å bygge videre på i *Rutine for etablering og utvikling av studietilbud under godkjent fagområde*.

Studieplanene vedlagt søknaden

Studieplanene vedlagt søknaden inneholder den informasjonen som det kan forventes å finne i disse planene. Det faglige innholdet synes også å være oppdatert, men det kan synes som om de av nyere dato er mer oppdatert i forhold til utviklingen i yrkesfeltet enn de eldre planene. Studieplanene avviker i liten grad fra de nasjonale planene til Nasjonalt utvalg for teknisk fagskoleutdanning (NUTF). Det kan tyde på at fagskolen er noe forsiktige med å endre innholdet i utdanningene.

Oppfølging av utdanningskvaliteten

I systembeskrivelsen står det at avdelingsleder har ansvar for å følge opp avvik og sørge for at nødvendige tiltak blir iverksatt og dokumentert. I årshjulet er det et punkt som heter kontinuerlig arbeid og her inngår vurdering av eventuelle strakstiltak med rektor som ansvarlig.

Det fremgår ikke av årsrapporten hvordan avvik som omtales i rapporten følges opp. Det fremkom under institusjonsbesøket at det er rutine på hvert styremøte at det meldes tilbake om status for oppfølging av kvalitetsavvik helt til avviket er lukket. Men dette blir ikke omtalt i neste års rapport. Det fremkom også at forhold som tas opp i teammøter – hvor det også er studenter tilstede – blir ordnet opp i. Som nevnt over vil en ordning med avvikshåndtering kunne bidra til at det blir effektiv håndtering av manglende kvalitet i alle ledd.

Rutine for etablering av nye utdanninger

I forbindelse med søknaden om områdegodkjenning er det utarbeidet en ny *rutine for etablering og utvikling av studier under godkjent fagområde*. Rutinen er vurdert under *Rutiner for oppretting og utvikling av utdanninger* (s.11).

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør

- utvikle et fungerende avvikshåndteringssystem
- utvikle rutinebeskrivelse for årlig videreutvikling av studieplaner
- sikre god versjonshåndtering av dokumenter knyttet til kvalitetssikringssystemet
- inkludere oppfølging av kvalitetsbrist i årsrapport om kvalitet

1.4 **Krav til fagområdegodkjenning: Fagområdet, fagmiljø og yrkesfeltet**

1.4.1 **Fagområdets avgrensning**

Fagskoletilsynsforskriften § 4-2:

- (1) Fagområdet skal være relatert til anerkjente yrkesfeltet, jf. fagskoletilsynsforskriften.
- (2) Fagområdet skal ha tilstrekkelig faglig bredde til å inkludere flere utdanninger.

Beskrivelse og vurdering

Navn på fagområdet det søkes godkjenning for er *bygg- og anleggsteknikk*.

Fagområdet er ifølge søknaden avgrenset gjennom at det relateres til utdanningsprogrammet *bygg- og anleggsteknikk* i videregående skole, gjennom relevante bransjeorganisasjoner som entreprenørforeningen Bygg og anlegg samt tariffområdet bygg og anlegg i byggenæringen/NHO.

Relasjonen til yrkesfeltet

Fagområdet skal dekke fagfeltene prosjektering, planlegging, konstruksjon og utføring av grunnarbeid, byggearbeider og tekniske installasjoner, teknisk beregning og modellering av bygg og installasjoner, drift og vedlikehold av bygg og arealer, energi og miljøforhold relatert til bygg samt tekniske og økonomiske beregninger av bygningsverdi og levetidskostnader.

Komiteen anser at *bygg- og anleggsteknikk* er et kjent fagområde både i videregående opplæring og i næringslivet, og at det er relatert til anerkjent yrkesfelt.

Faglig bredde

Fagområdet relateres til anleggsentreprenører, bygg-entreprenører, rådgivere og ledere i bygg- og anleggsvirksomhet, byggdrifere i offentlig og privat virksomhet, rådgivere i energi- og klimateknisk prosjektering samt takstmenn og rådgivere i tilstandsanalyse og verdivurdering.

Det står i søknaden at det forventes utviklingsbehov innen miljø og bærekraft i bygg og anlegg, byggeplassledelse og faglig ledelse, bruk av avansert teknologi i prosjektering og konstruksjon, bygningsinformasjonsmodellering Installasjon, nye byggematerialer, bærekraftproblematikk i bygg- og anleggsbransjen samt verdi- og kostnadsvurdering innen bygg. I intervjuer med faglærere og ledelsen på institusjonsbesøket fikk vi bekreftet at fagskolen har mer eller mindre konkrete planer om oppretting av nye fagskoleutdanninger innenfor fagområdet. Både ledelsen og fagmiljøet fremhevet at en fagområdegodkjenning ga mulighet for 30-fagskolepoengsutdanninger, fordypninger, påbygninger, eller spesialiseringer. Det ble ikke diskutert om disse var tenkt som helhetlige fagskoleutdanninger som ledet til ett læringsutbytte. For ordens skyld ønsker komiteen å nevne at fagskoler med fagområdegodkjenning per i dag må godkjenne *hele* utdanninger som leder frem til et læringsutbytte som kan tas i bruk i relevant yrkesfelt uten ytterligere opplæringstiltak. Slik lovverket er i dag, er det ikke anledning til å godkjenne påbygninger som ikke leder til en slik kompetanse.

Komiteen anser at fagområdet bygg- og anleggsteknikk er stort nok til å kunne inkludere flere utdanninger. Fagskolen Innlandet har allerede godkjenning for flere fagskoleutdanninger innenfor dette fagområdet, og det mulig å inkludere flere.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

1.4.2 Fagmiljø

Merknad til fagskoletilsynsforskriften § 4-5: Når vi bruker begrepet «fagmiljøet» viser det til alle ansatte som gir regelmessig og direkte bidrag til utvikling, organisering og gjennomføring av utdanningene innenfor det aktuelle fagområdet.

Undervisnings-, kvalitetssikrings- og utviklingskompetanse

Studiekvalitetsforskriften § 5-2 (3) b): Tilbyderen skal ha fast ansatte i undervisningsstilling og administrative stillinger med slik kompetanse at tilbyder er i stand til å kvalitetssikre og utvikle sine pedagogiske metoder og nye og eksisterende utdanningstilbud innenfor sentrale fagområder som inngår i utdanningene.

Fagskoletilsynsforskriften § 4-5 (1): Fagmiljøet må være stort og stabilt nok til å dekke undervisnings-, kvalitetssikrings- og utviklingsoppgavene innen fagområdet. Fagmiljøets kompetanse må være bred nok til å dekke de viktigste delene av fagområdet.

Beskrivelse og vurdering

Fagmiljøets størrelse og stabilitet

Fagmiljøet består av 27 fast ansatte. 88 prosent av disse har høyere utdanning, og det kreves som et minimum at den som ansettes er fagskoleingeniør. Alle lærerne har ifølge søknaden og tabellen over undervisningspersonell en betydelig yrkespraksis forut for sin ansettelse.

Komiteen anser at fagområdet har et stort fagmiljø med ansatte i relativt store stillingsprosjenter. Også på institusjonsbesøk ble det bekreftet at fagmiljøet var stabilt med lite gjennomtrekk, men likevel med tilstrekkelig utskiftning og nyansettelser til at det ga rom for fornying. Det ble for øvrig også fremhevet at undervisningspersonalet ved fagskolen hadde et svært lavt sykefravær, noe som bidro ytterligere til et stabilt fagmiljø.

Fagmiljøets kompetanse og bredde

18 av de fast ansatte har sivilingeniør eller ingeniørutdanning innen byggrelaterte fag, og tre har slik fagskoleingeniørutdanning. Seks av de faste ansatte har cand.mag., hovedfag eller utdanning som siviløkonom. Et mindretall av faglærerne har kompetanse i anleggsteknikk. Nesten alle faglærerne har dessuten formell pedagogisk kompetanse (PPU), (se for øvrig også *Pedagogisk kompetanse* (s. 22)).

Komiteen anser at fagmiljøet er av en slik størrelse og med en slik kompetanse at fagskolen vil være i stand til å kvalitetssikre og utvikle sine pedagogiske metoder og nye og eksisterende utdanningstilbud innenfor sentrale fagområder som inngår i utdanningene. Videre er fagmiljøets kompetanse bred nok til å dekke de viktigste delene av fagområdet. Imidlertid ble det under institusjonsbesøket nevnt at det kan være en utfordring å tiltrekke seg undervisere med relevant kompetanse, for tiden særlig innenfor anleggsteknikk. Komiteen mener fagskolen bør utvikle en tydelig strategi for rekruttering av ansatte, for å sikre at fagmiljøet i bygg- og anleggsteknikk vil fortsette å ha bred nok kompetanse i fremtiden.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør utvikle en tydelig strategi for rekruttering av undervisningspersonell til fagområdet.

Formell utdanning og faste stillinger

Fagskoletilsynsforskriften § 4-5 (2): Tilbyder må ha ansatte i hovedstilling i fagmiljøet med formell utdanning på nivå over fagskoleutdanning i tilsvarende eller beslektet fagområde. Minst 50 prosent av de ansatte må være fast ansatt hos tilbyder.
--

Beskrivelse og vurdering

Det fremgår av tabell over undervisningspersonell som er vedlagt søknaden at fagskolen har ansatte i hovedstilling i fagmiljøet med formell utdanning på nivå over fagskoleutdanning i tilsvarende eller beslektet fagområde. De fleste av faglærerne har utdanning på bachelor- eller masternivå. 95 prosent av de som underviser er fast ansatte i hovedstilling. Komiteen anser dette som tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Pedagogisk kompetanse

Fagskoletilsynsforskriften: § 4-5 (3) Fagmiljøets faste ansatte må ha formell pedagogisk kompetanse i et omfang som gjør det mulig å utvikle pedagogiske metoder og verktøy.
--

Merknad til fagskoletilsynsforskriften § 4-5 (3): Dersom søknaden omfatter godkjenning av nettbaserte utdanninger, må tilbyder dokumentere at de ansatte har tilstrekkelig nettpedagogisk kompetanse (kompetanse i planlegging, utvikling, gjennomføring og evaluering av læring via nett).

Beskrivelse og vurdering

Fagmiljøets faste ansatte

Innenfor fagområdet er det 21 faste ansatte lærere med fullført eller pågående praktisk pedagogisk utdanning, og fire nye ansatte har planer om å starte på slik utdanning i 2018.

Pedagogisk ansvarlig

Rektor har formell pedagogisk utdanning og er pedagogisk ansvarlig for fagområdet. Han er ansatt i 100 prosent stilling ved fagskolen. På institusjonsbesøket kom det frem at det ikke var satt av en egen stillingsprosent til arbeidsoppgavene som hørte til jobben som pedagogisk ansvarlig. Det samme gjaldt faglig ansvarlig. Komiteen mener fagskolen bør øremerke en del av stillingene til arbeidsoppgavene som hører med til jobben som henholdsvis pedagogisk og faglig ansvarlig, for å sikre at disse har tilstrekkelig kapasitet til å utføre arbeidsoppgavene sine.

Nettpedagogisk kompetanse

Fagskolen har en egen koordinator som har ansvar for nettpedagogikk og nettstudier. På institusjonsbesøket ble det nevnt at fagskolen kartlegger nettpedagogisk kompetanse ved ansettelser og at nyansatte får et to-dagers innføringskurs i bruk av læringsplattformen. Ledelsen nevnte også at de tilstreber å gi nye nettlærere en egen mentor. Videre ble det nevnt – både av ledelsen og faglærerne – at lærere kan søke om å delta på kurs i nettstøttet undervisning, eller ta utdanning i for eksempel *IKT og læring*. Lærerne nevnte forøvrig at materiale fra kurs blir delt til de andre på teamet og tatt opp på teammøte for kompetansedeling. Videre ble det på institusjonsbesøket avklart at lærerne har fått satt av 11 timer per uke til å videreutvikle kompetansen sin (pedagogisk, nettpedagogisk, eller annen faglig kompetanse).

På institusjonsbesøket ble det nevnt at alle lærerne ved fagskolen har et fellesmøte hver tredje eller fjerde uke hvor de diskuterer ulike pedagogiske temaer, gjør oppgaver og deler erfaringer.

Komiteen anser at fagmiljøets faste ansatte har formell pedagogisk kompetanse i et omfang som gjør det mulig å utvikle pedagogiske metoder og verktøy. Fagskolen har dokumentert at de ansatte får tilstrekkelig nettpedagogisk kompetanse.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør øremerke en del av stillingsprosenten til de pedagogisk og faglig ansvarlige, for å sikre at disse har tilstrekkelig kapasitet til å utføre arbeidsoppgavene som hører med til jobben som henholdsvis pedagogisk og faglig ansvarlig.

Fagmiljøets yrkeserfaring

Fagskoletilsynsforskriften § 4-5 (4): Fagmiljøet må ha relevant yrkeserfaring.
--

Merknad til fagskoletilsynsforskriften § 4-5 (4): For at yrkeserfaringen skal være relevant må de ansatte være oppdatert om utviklingen innenfor det aktuelle yrkesfeltet.
--

Beskrivelse og vurdering

I søknaden er det godt dokumentert (i tabell for undervisningspersonell og CV-er) at de ansatte innenfor fagområdet har relevant arbeidserfaring både som ledere og ansatte innen prosjektering og konstruksjon for bygg og anlegg – både innen offentlig og privat sektor.

Fagskolen har også rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling, slik at man sikrer at de ansatte holder seg oppdatert om utviklingen i sine yrkesfelt også etter at de er ansatt. På institusjonsbesøket ble det nevnt at planene for kompetanseheving blant annet ble fulgt opp ved at faglærerne og nærmeste leder skrev under på en avtale om kompetanseutvikling som ble tema på medarbeidersamtalen året etter. Det ble også nevnt at alle faglærerne var tilstede på møter med fagrådene, slik at de kunne holde seg oppdatert på den måten, og ellers hadde fagskolen planer om å benytte seg mer av muligheter for hospitering av de ansatte (se også *De ansattes kompetanseutvikling* s. 13). Komiteen vurderer at kravet til relevant yrkeserfaring i fagmiljøet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

1.4.3 Samarbeid med yrkesfeltet

Formelt samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Studiekvalitetsforskriften § 5-2 (3) c): Tilbyderen skal ha et tilfredsstillende samarbeid med arbeidslivet, jf. § 5-2 (3) c) i studiekvalitetsforskriften.

Fagskoletilsynsforskriften § § 4-6 (1): Tilbyder må ha et formelt samarbeid med relevante aktører i yrkesfeltet om utvikling og gjennomføring av utdanninger innen fagområdet.

Beskrivelse og vurdering

Fagskolen Innlandet skriver i sin søknad at skolen over sin mangeårige historie har hatt et utstrakt samspill med yrkesfeltet, og det er lagt ved tolv avtaler som dokumenterer formelt samarbeid. Samarbeidet er dokumentert med oversikt over hvem som er representert i fagrådene og dagsorden for avholdt fagdag og workshop.

Samarbeidet er knyttet til prosjektarbeid som gagnar studentene og bedriften, fagråd, bedriftsbesøk og befaringer, gjesteforelesere og sensorer, fagseminarer og internasjonalt samarbeid.

I søknaden fremholdes det at samarbeidet har som formål å sikre at studieplanen og undervisningens innhold er oppdatert og relevant etter næringslivets behov, og å sikre utveksling av kunnskap mellom bedrifter og lærere.

Komiteen mener at representantene fra yrkesfeltet som har underskrevet avtalene er relevante aktører for fagområdet bygg- og anleggsteknikk.

På institusjonsbesøket ble, blant annet i intervju med studenttillitsvalgte, den tette kontakten mellom fagskolen og næringslivet fremhevet som en særlig styrke. Det var bare to representanter for samarbeidspartnere som kunne stille på møtet med komiteen. Disse var tilknyttet NTNU Gjøvik og Studentsamskipnaden i Gjøvik, Ålesund og Trondheim (SiT) og representerte således ikke bygg- og anleggsbransjen. Begge var imidlertid medlemmer i fagråd og kunne informere om at de på møte i fagråd hadde fått komme med innspill til valg av temaer i de ulike utdanningene som var relevante for fagrådene.

Under intervjuene kom det imidlertid frem at ikke alle fagrådene møttes like hyppig, selv om intensjonen var at rådene skulle møtes to ganger per år. Representanter fra bransjen kan ha problemer med å sette av tid til møter to ganger i året. Etter komiteens vurdering kan det være bedre å ha ett godt planlagt og gjennomført møte i fagrådene enn to med varierende oppmøte, og at det i dette møtet skal dokumenteres innspill til studieplanen. Komiteen mener at fagskolen bør sørge for at det blir samsvar mellom rutine og praksis når det gjelder møter i fagrådene, for eksempel ved å fastslå at det minst skal være ett møte i året.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør sørge for at det blir samsvar mellom rutine og praksis når det gjelder møter i fagrådene.

Resultater fra samarbeid og deltakelse i nettverk

Fagskoletilsynsforskriften § 4-6 (2): Fagmiljøet må vise til tilfredsstillende resultater fra deltagelse i regionale, nasjonale og eventuelt internasjonale samarbeid og delta i faglige nettverk relevante for fagområdet.

Merknad til fagskoletilsynsforskriften § 4-6 (2): Deltakelsen skal bidra til at fagmiljøet er oppdatert faglig og med hensyn til utviklingen i yrkesfeltet. Tilbyder må delta i aktuelle fagråd/referansegrupper innen yrkesfeltet dersom disse er åpne for utdanningsinstitusjoner.
--

Beskrivelse og vurdering

Fagskolen skriver at samarbeid og deltakelse i nettverk skal gi aktuell og relevant lærerkompetanse og aktuell og relevant studieplan og undervisning.

Prosjektsamarbeidet har resultert i at alle studentene gjennomfører minst ett stort hovedprosjekt. Bedriftsbesøk og ekskursjoner gir i henhold til studentenes egne uttalelser svært godt læringsutbytte for studentene. Alle studiene er representert i et fagråd, og disse rådene gjennomgår årlig studieplanene. Fagskolen har innenfor de fleste fagfeltene benyttet seg av gjesteforelesere eller timelærere som gir viktige impulser både for lærere og studenter. Det fremholdes videre at skolen har gode erfaringer med fagseminarer som arrangeres ved fagskolen.

De fleste i fagmiljøet er medlemmer i sine faglige foreninger, og noen har også tillitsverv. Formaliserte samarbeid på høyskolenivå i Sverige og Skottland er foreløpig premature, men det ble nevnt på institusjonsbesøket at fagskolen hadde sendt faglærere fra andre fagfelt til blant annet Sverige for å få økt eller oppdatert kompetansen sin. Vi antar at dette i fremtiden også vil kunne gjelde for undervisere i fagområdet bygg- og anleggsteknikk. Også deltakelse i nettverket Norwegian Wood Cluster ble nevnt som en arena for å holde seg faglig oppdatert og å få i gang samarbeid med arbeidslivet og på tvers av utdanninger.

Som nevnt ble den tette kontakten mellom fagskolen og næringslivet fremhevet som en styrke på institusjonsbesøket. Representantene komiteen snakket med opplevde at de hadde reelle muligheter til å påvirke utdanningenes innhold, og de fremholdt at fagskolen hadde en høy anseelse i næringslivet. Av andre resultater fra samarbeid og deltakelse i nettverk ble det nevnt at NTNU benyttet laboratoriestyr ved Fagskolen Innlandet, at faglærere fra Fagskolen Innlandet hadde deltatt på seminar med NTNU, og at representanter fra næringslivet deltok som forelesere på den årlige *Fagskoledagen* i regi av fagskolen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

1.5 **Konklusjon etter sakkyndig vurdering**

Søknaden om fagområdegodkjenning for *bygg- og anleggsteknikk* ved Fagskolen Innlandet anbefales ikke godkjent. Fagskolen oppfyller ikke kravet til rutiner for oppretting og videreutvikling av utdanninger, jf. § 4-4 (1) d).

Fagskolen må

- utarbeide mandat for revisjonsutvalget
- beskrive behandling av vesentlige endringer, herunder studentenes deltakelse i dette arbeidet

2 Tilvarsrunde

2.1 Søkers tilbakemelding

Tilsvare Områdegodkjenning søknad, NOKUT rapportutkast 4.7.2018

Fagskolen Innlandet har behandlet NOKUT's rapportutkast vedrørende områdegodkjenning, og gjør i det følgende rede for våre svar, punkt for punkt:

2.1

Fagskolen bør vurdere å tydeliggjøre hvem ved fagskolen som kan bestemme om ny sensur eller ny eksamen skal foretas hvis det er begått formelle feil ved gjennomføringen av eksamen.

Fagskolen Innlandet ser at en tydeliggjøring kan vært ønskelig. Dette vil innebære en endring av "Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen Innlandet", og vi vil ta dette med i vurderingen ved neste revisjon av forskriften.

3.4.2

Fagskolen bør

- styrke informasjonen om samskipnadens velferdstilbud

- fortsette dialogen med samskipnaden om tilbud om boliger for nettstudenter under samlinger

Studentvelferd er viktig og har god oppmerksomhet fra Fls ledelse og i samarbeid med skolens studentråd. Det gis informasjon til nye studenter ved hver skolestart der også SiT (samskipnaden) deltar. Dette er også omtalt på skolens hjemmeside, ref <https://fagskolen-innlandet.no/studenter>
Studentvelferd vil bli fulgt opp og prioritert videre.

3.4.4.

Fagskolen må

- utarbeide mandat for revisjonsutvalget

- beskrive behandling av vesentlige endringer, herunder studentenes deltakelse i dette arbeidet

«Rutine for utvikling og vesentlig endring av studietilbud under godkjent fagområde» er revidert og utfyllt med et detaljert mandat for revisjonsutvalget. Ny KS 2.7.3, vedlagt.

3.4.6

Fagskolen bør sammen med studentrådet arbeide for å inkludere nettstudentene bedre i studentstyret og studentdemokratiet

Studentrådet omfatter alle studenter ved fagskolen. Det å delta i råd og utvalg og annen løpende aktiviteter for tillitsvalgte er av praktiske grunner noe vanskeligere for nettstudenter, men dette kan og bør skolen ta tak i. Ulike former for asynkron og nettbasert deltakelse må utvikles i samarbeid med studentrådet, slik at nettstudentene blir bedre representert i det praktiske arbeidet. Teammøter og fagrådsmøter holdes om mulig på eller i tilknytning til dager der studentene har samlinger.

Nettstudentene kan eventuelt også delta på «skype» hvis de ikke har mulighet til å delta fysisk. Studentene deltar pt i de fleste teammøter, studentråd, skolens styre (repr valgt av studentrådet) og fagråd for de ulike fagområdene. Rektor har månedlige møter med studentrådsstyret. Han vil i neste møte foreslå at en plass i studentrådsstyret avsettes fast til en representant for nettstudentene. Skolen vil også samarbeide med studentrådsstyret om informasjon til studentene om hvem de er, hvor de er representert og hvilke aktuelle saker de arbeider med.

3.4.7

Fagskolen bør

- utvikle et fungerende avvikhåndteringssystem

I regi av Oppland Fylkeskommune (OFK) er et nytt KS dokumenthåndterings- og styringssystem i ferd med å bli innført. Der vil også FI inngå og få med de ulike funksjoner dette systemet har, bl.a. avviksrapportering og -oppfølging. Systemet har følgende egenskaper:

- Lett tilgjengelig avviksrapportering for ansatte og studenter
- Avvikene logges automatisk med dato og nøkkelinformasjon og ansvarlig for oppfølging
- Avvikene kan ikke lukkes før det er gjort en vurdering og utarbeidet nødvendig tiltak
- Alle registrerte avvik og iverksatte tiltak danner grunnlag for automatisk rapportering og årsrapport til styret, AMU og LMU

- utvikle rutinebeskrivelse for årlig videreutvikling av studieplaner

For de ulike fagområdene arrangeres Fagråd, ref KS 3.8.4.2, som gir innspill til utvikling av studieplanen. Denne rutinen vil bli gjennomgått for ny revisjon, ref også bør-punkt 4.3.1. Det lages en ny revisjon av studieplanen minst årlig, i forbindelse med at nytt skoleår/nye studenter starter opp. Revisjoner logges i endringsloggen bakerst i studieplanen.

- sikre god versjonshåndtering av dokumenter knyttet til kvalitetssikringssystemet

Dette vil også bli sikrere ivaretatt med det nye systemet beskrevet i første strekpunkt, over.

- inkludere oppfølging av kvalitetsbrist i årsrapport om kvalitet

Dette vil også bli sikrere ivaretatt med det nye systemet beskrevet i første strekpunkt, over.

4.2.1

Fagskolen bør utvikle en tydelig strategi for rekruttering av undervisningspersonell til fagområdet

Ref skolens strategi. Fagskolen vil lage arbeidsgrupper der også lærere inngår for å utvikle dette tilpasset de ulike faggruppene. Det vil bli utarbeidet forslag til styret for tydeliggjøring av skolens strategi for rekruttering av lærere.

4.2.3

Fagskolen bør øremerke en del av stillingsprosenten til de pedagogisk og faglig ansvarlige, for å sikre at disse har tilstrekkelig kapasitet til å utføre arbeidsoppgavene som hører med til jobben som henholdsvis pedagogisk og faglig ansvarlig

Pedagogisk og faglig oppfølging og samarbeid med lærere og team inngår som en vesentlig, viktig og selvsagt del av stillingen til de med slikt ansvar. FI mener dette har stor oppmerksomhet i skolens hverdag og er godt ivaretatt for både pedagogisk og faglige ansvarlige. Vi mener det er vanskelig og unaturlig å kvantifisere dette til en viss andel av de stillingene dette skal inngå i. Dette også på bakgrunn av at vi har en struktur med teamledere (for hver klasse), som ved FI utøver en vesentlig del av det pedagogiske plan- og oppfølgingsarbeidet i samråd med faglig og pedagogisk ansvarlig.

4.3.1

Fagskolen bør sørge for at det blir samsvar mellom rutine og praksis når det gjelder møter i fagrådene

Ref KS 3.8.4.2. Denne vil bli revidert med hensyn til frekvens for slike møter. Erfaring fra slike møter

og tilbakemelding fra de personene i "bransjene"/næringslivet tilsier at ca 1 møte pr år er passe og også vil kunne ivareta hensikten med disse foraene.

Med dette skal må-punktene i NOKUTS utkast til rapport være godt ivaretatt, og også det aller meste vedrørende bør-punktene.

Vi mener derfor dette gir grunnlag for en godkjenning av vår søknad om områdegodkjenning

Med hilsen

Arne S. Høy
Avdelingsleder Bygg og Anlegg

Vedlegg;

Ny KS 2.7.3 «Rutine for utvikling og vesentlig endring av studietilbud under godkjent fagområde»

2.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

De sakkyndiges vurdering i utkastet til rapport, var at Fagskolen Innlandet ikke oppfylte fagskoletilsynsforskriftens krav til rutiner for oppretting og videreutvikling av utdanninger, § 4-4 (1) d). For å oppfylle kravet måtte fagskolen

- utarbeide mandat for revisjonsutvalget
- beskrive behandling av vesentlige mangler, herunder studentenes deltakelse i dette arbeidet

Fagskolen har i tilsvar datert 14. september 2018 lagt ved ny rutine for oppretting og videreutvikling av utdanninger.

Rutine for utvikling og vesentlig endring av studietilbud under godkjent fagområde er en revidering av *Rutine for etablering og utvikling av studietilbud under godkjent fagområde* som var vedlagt fagskolens søknad om fagområdegodkjenning. Ettersom rutinen fortsatt har som formål å utvikle og etablere nye utdanninger, får vi anta at *utvikling* inkluderer etablering, eller at *etablering* er uteglemt i overskriften.

Under overskriften *formål med rutinen* er det tatt inn et nytt avsnitt om å *kvalitetssikre endring av etablert studium under godkjent fagområde*. Her vises det til fagskoletilsynsforskriften, og det blir listet opp eksempler på hva som anses som vesentlig endring.

Under overskriften *utførelse av aktuell oppgave* er det lagt til formuleringen *I saker med «vesentlig endring» av eksisterende studieplan vil det være avhengig av endringens natur hvilke punkter i denne rutine som er relevante. Arbeidsgruppene og revisjonsutvalget må derfor gjøre et begrunnet utvalg i hver enkelt sak*. Videre er første kulepunkt under opplisting av hva prosedyren omhandler endret fra *initiering av nye tilbud og utvikling av eksisterende til initiering av nye studietilbud og vesentlig endring av eksisterende studier*. Det listes opp hvem som kan komme med initiativ til etablering av nye studietilbud, og her har fagskolen trolig uteglemt å ta med at det og gjelder vesentlige endringer.

Studentene skal både delta i arbeidsgruppen som vurderer behov og faglig innhold og i den som utarbeider studieplan. Det fremgår ikke av rutinebeskrivelsen hvem som oppnevner de ulike utvalgene, men det fremgår at det er rektor som er ansvarlig for rutinen.

Mandatet for revisjonsutvalget er formulert som *Utvalget foretar den avsluttende formelle, pedagogiske og faglige godkjenningen av nye studieplaner og vesentlige endrede eksisterende studieplaner*.

Det fremgår av rutinen at utvalgets revisjon blant annet også omfatter kontroll av lærerkompetansen. Da vil det være sannsynlig at revisjonsutvalget vil måtte forholde seg til flere dokumenter enn studieplanen. Fagskolen bør derfor endre formuleringen i mandatet, slik at det fremgår at utvalget skal godkjenne *utdanningen*, og ikke kun studieplanen. Også under overskriften «Arbeidsmåte», bør dette justeres.

Kompetansekrav til utvalget blir ivaretatt ved at det er satt sammen av skolens rådgiver i godkjenningssaker, administrativ KS-kontakt, pedagogisk ansvarlig ved fagområdet samt en ekstern faglig sakkyndig med erfaring fra studiearbeid. Ved nettbaserte utdanninger deltar også skolens koordinator for nettstudier og nettpedagogikk. Utvalgets revisjon omfatter:

- *Kontroll av at forundersøkelsen er grundig og utført i samsvar med denne rutinen*

- *Kontroll av at studieplanen oppfyller kravene til form og innhold. Her nevnes spesielt læringsutbyttebeskrivelser og nivå i forhold til NKR, arbeidsbelastning, pedagogisk opplegg, vurdering og eksamen.*
- *Kontroll av studentenes arbeidsforhold, informasjon og velferd*
- *Kontroll av kunnskapsbasen og lærerkompetansen*
- *Dersom studiet skal tilbys ved annet studiested, skal revisjonsutvalget også sikre at studiestedet oppfyller kravene i henhold til «KS 2.7.4 «Krav til infrastruktur ved etablering av studier utenfor campus»»*

Utvalgets arbeidsmåter er

1. *Utvalget følger saken gjennom hele prosessen gjennom tilgang på møteprotokoller fra styret og arbeidsgrupper som er involvert*
2. *Når «faglig, pedagogisk arbeidsgruppe» ferdigstiller studieplanen, avholdes møte i revisjonsutvalget hvor prosessen og den foreliggende studieplanen evalueres.*
3. *Ved godkjenning utarbeides en vurderingsprotokoll som sendes rektor og NOKUT*
4. *Hvis revisjonen underkjenner studieplanen eller deler av arbeidsprosessen, sendes saken tilbake til arbeidsutvalget for videre bearbeiding eller korrigeringer*

De sakkyndiges vurderinger er at Fagskolen Innlandet oppfyller kravene til rutiner for oppretting og videreutvikling av utdanninger (§ 4-4 (1) d)). Komiteen gjør oppmerksom på at rutinebeskrivelsen inneholder noen slurvefeil som bør rettes opp i.

- Fagskolen bør justere teksten i rutinebeskrivelsen slik at det fremkommer tydeligere at alle punkter også gjelder for vesentlige endringer, og at det er rektor som oppnevner utvalg og arbeidsgrupper som har en rolle i prosessene samt at det fremgår at utvalget skal godkjenne utdanningen og ikke kun studieplanen.

2.3 Konklusjon etter sakkyndig tilleggsvurdering og endelige konklusjon

Fagskolen Innlandet oppfyller fagskoletilsynsforskriftens krav til rutiner for oppretting og videreutvikling av utdanninger, jf. § 4-4 (1) d).

Den sakkyndige komiteen anbefaler at søknaden om fagområdegodkjenning for fagområdet bygg- og anleggsteknikk godkjennes.

3 Vedtak

Fagområdet *bygg- og anleggsteknikk* ved Fagskolen Innlandet akkrediteres.

Tilbyder gis fullmakt til å opprette og endre stedbaserte og nettbaserte fagskoleutdanninger. Fullmakten omfatter også oppretting av nye studiesteder.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 5
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (2)

4 Vedlegg

4.1 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 30. oktober 2017, NOKUTs saksnummer 17/01197 -1
- supplerende dokumentasjon, NOKUTs saksnummer 17/01197-3 og 17/01197-7
- tilsvar datert 14. september 2018, saksnummer 17/01197-23

4.2 Sakkyndig komité

Til vurderingen av Fagskolen Innlandets søknad om fagområdegodkjenning, ble følgende komité oppnevnt av NOKUT. Komiteen oppfyller kravene til sakkyndiges kompetanse ved godkjenning og revidering av fagområde som er fastsatt i fagskoletilsynsforskriften § 2-4.

Den sakkyndige komiteen har bestått av følgende medlemmer:

- **Sivilingeniør Elin Stubhaug, Microsilica**
Stubhaug er sivilingeniør innen teknisk fysikk og er nå prosessansvarlig ved Microsilica. Hun har vært rektor ved Fagskulen i Sogn og Fjordane i perioden 08.2014 – 08.2017. Hun har tidligere vært produksjonssjef og prosessingeniør ved Elkem Bremanger.
- **Student Sander Bjerkevoll, Fagskolen i Ålesund**
Bjerkevoll er utdannet industrimekaniker og studerer maskinteknikk ved Fagskolen i Ålesund. Han er for tiden fungerende nestleder i Organisasjon for norske fagskolestudenter (ONF) hvor han også har sittet som styremedlem. Tidligere har han også vært ONFs representant i Nasjonalt utvalg for maritime fagskoleutdanninger og nestleder i studentrådet ved Fagskolen i Ålesund.
- **Opplæringsleder Svein Magnus Sletvold, Veidekke**
Sletvold er bygg-ingeniør fra Høgskolen i Sør-Trøndelag. Han har jobbet i ulike stillinger i Veidekke fra 2005 til 2013 og som energirådgiver i Itech fra 2013 til 2015. Siden 2015 har han jobbet i Veidekke hvor han nå er opplæringsleder. Han har vært sakkyndig for NOKUT i tilsyn med bachelor ingeniørfag bygg.
- **Universitetslektor Paul Ragnar Svennevig, Universitetet i Agder**
Svennevig er sivilingeniør og er nå universitetslektor ved Universitetet i Agder, hvor han i perioden 2008 – 2017 var overingeniør. For tiden er han seksjonsleder for bygg og var i perioden 2009 – 2017 studiekoordinator for BScByggdesign. Han har også en bistilling som lektor ved Fagskolen i Kristiansand. Han har basiskurs i universitetspedagogikk og har yrkeserfaring som byggeplanningeniør.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til Fagskolen som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.

4.3 Saksgangen i søknadsbehandling

- 1. Vurdering av om søknaden er egnet for sakkyndig vurdering**

NOKUTs administrasjon vurderer om søknaden oppfyller dokumentasjonskravene slik at den er egnet for sakkyndig vurdering. En søknad kan avvises dersom det fremgår tydelig av dokumentasjon at forholdene som skal vurderes ikke fyller kravene til akkreditering. Vedtak om avvising er et enkeltvedtak og kan påklages.
- 2. Komplettering av søknad**

Dersom søknaden ikke oppfyller dokumentasjonskravene, kan NOKUT gi søkeren mulighet til å komplettere søknaden. Frist for komplettering er normalt to uker. En søknad kan avvises dersom den ikke oppfyller dokumentasjonskravene, jf. punkt 1.
- 3. Oppnevning av sakkyndig komité**

Når søknaden anses som egnet for sakkyndig behandling, starter NOKUT prosessen med å sette sammen en sakkyndig komité. Fagskolen får forslaget til uttalelse. Dersom institusjonen har innvendinger, vil NOKUT vurdere disse og eventuelt gjøre endringer før oppnevningen.
- 4. Forberedelse av institusjonsbesøk**

All kontakt mellom institusjonen og sakkyndige går gjennom saksbehandler i NOKUT. Tidspunkt for institusjonsbesøk fastsettes i dialog mellom institusjonen og NOKUTs saksbehandler. Komiteen gjennomfører et oppstartsmøte for å planlegge institusjonsbesøk og vurdere om det trengs supplerende dokumentasjon for at de kan gjennomføre vurderingen. Institusjonen mottar program i god tid før besøket, slik at institusjonen kan legge til rette for at alle som komiteen ønsker samtaler med, kan møte.
- 5. Institusjonsbesøk**

Institusjonsbesøket gjennomføres normalt over to til tre dager etter oppsatt program. Komiteen møter vanligvis representanter for henholdsvis studenter, undervisningspersonale og eksterne samarbeidspartene, ansvarlige for fagområde og eventuelt andre fra ledelsen, studenttillitsvalgte og en representant for styret. Komiteen kan også be om møter med andre grupper eller enkeltpersoner enn dem som allerede er satt opp i programmet. Også under institusjonsbesøket kan den sakkyndige komiteen be om utfyllende dokumentasjon.
- 6. Rapportutkast fra sakkyndig komité**

Komiteen begrunner sine vurderinger i en rapport. Komiteen sender et rapportutkast til institusjonen, som bes om å kommentere faktiske feil og misforståelser. Fristen er én uke.
- 7. Institusjonen mottar rapport fra sakkyndig komité**

Etter at rapportutkastet er justert for eventuelle feil og misforståelser, utformer komiteen sine konklusjoner og avgir rapport til NOKUT. Rapporten er da et offentlig dokument. NOKUT sender den til fagskolen som gis mulighet til å kommentere rapporten. Kommentarene fra fagskolen inngår i NOKUTs tilsynsrapport, som publiseres. De sakkyndige kan bli bedt om å komme med tilleggsvurdering på grunnlag av fagskolens kommentarer.
- 8. NOKUTs vedtak**

NOKUTs styre fatter vedtak på bakgrunn av rapporten fra den sakkyndige komiteen, institusjonens kommentarer og saksfremlegg fra NOKUTs direktør.

